

Şiirde Ahenk Unsurları

1. l.

İnsan bu, su misali, kıvrım kıvrım akar ya; Bir yanda akan benim, öbür yanda Sakarya. Su iner yokuşlardan, hep basamak basamak; Benimse alın yazım, yokuşlarda susamak.

Ш

Cihan ne vakit mâmur idi? Bahçelerde ne vakit güller açtı? Ne vakit yuvalarda bülbüller öttü? Yollardan ne vakit yârlar geldi? Umduk, bekledik, düşündük. Hangi şey umduğumuza uygun düştü?

III.

Tarancı'nın, şairin "haberci" kimliği üzerinde durması önemlidir. Aslında şairi bir sismografa benzetmesiyle de bu mesajı vermektedir. Olanı kendi dilince yeniden kuran adamdır şair.

Numaralanmış metinlerden hangileri şiir olarak nitelendirilebilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) Yalnız III.
- D) I ve II.
- E) II ve III.
- 2. Şiirde her şeyden evvel önemli olan kelimenin manası değil, cümledeki telaffuz kıymetidir. Şairin hedefi her kelimenin cümledeki yerini, diğer kelimelerle kurduğu temas ve meydana gelen esrarengiz uyumla beliren tatlı, gizli, havai ve haşin sese göre tayin etmek olmalıdır. Bu müzikal dalgalanmalar hem eserin anlam sınırını genişletir hem de şiirin sesinin dinleyiciye / okuyucuya daha iyi dokunmasını sağlar.

Bu parçada şiirin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Ahenk
- B) Konu
- C) Üslup
- D) Gerçeklik
- E) Gelenek
- Gün doğarken yıldızlar Söner de belli olmaz Hayal içinde dünya Döner de belli olmaz Döner de belli olmaz

Bu dizede aşağıdaki ahenk unsurlarından hangisi yoktur?

- A) Ölçü
- B) Durak
- C) Kafiye
- D) Redif
- E) Nakarat

4. - hece ölçüsü

- kelime tekrarı
- tunç uyak
- dörtlük

Şiire ait bu unsurların tamamının yer aldığı dizeler aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nem var ne diyem dilde gam u dîdede nem var
 Budur görünen gözde gönülde dahı nem var
- B) Rüya gibi bir akşamı seyretmeğe geldin Çok benzediğin memleketin her tepesinde Baktım: Konuşurken daha bir kere güzeldin İstanbul'u duydum daha bir kere sesinde
- C) El sürme yareme sır sır sızılar
 Baştan başa var endamım yareli
 Lokmanlar el çekmiş rakip sızılar
 Değmeyince iy'olur mu yâr eli
- D) Bir gün dedim ki "İstemem artık ne yer ne yâr!"
 Çıktım sürekli gurbete, gezdim diyar diyâr;
 Gittim son diyâra ki serhaddidir yerin,
 Hâlâ dilimdedir tuzu engin denizlerin!
- E) Bak şu garip bülbülün Ne suyu var ne yemi Civanım görüşmemiz Seneden seneye mi

Şiirde Ahenk Unsurları

lendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

2018 - 2019

5. Aşağıdaki dizelerin hangisinde ölçü, kafiye ve redif yoktur?

- A) Doruklara tırmanıyor patika
 Doyumsuz bir sarmaşık gibi
 İte kaka yürüyorum kalabalıkta
 Sesim tanınmaz bir çocuk sesi
- B) Veysel sapma sağa sola Sen Allah'tan birlik dile İkilikten gelir bela Dava insanlık davası
- C) Denizlerden
 Esen bu ince hava saçlarınla eğlensin.
 Bilsen
 Melâl-i hasret ü gurbetle ufk-i şâma bakan
 Bu gözlerinle, bu hüznünle sen ne dilbersin!
- D) Bir gemi bembeyaz teniyle açıklarda,
 Güverteleri uçtan uca orman;
 Aldım çiçeğimi şurama bastım,
 Bastım ki yalnızlığımmış
- E) Çok yorgunum, beni bekleme kaptan.Seyir defterini başkası yazsın.Çınarlı, kubbeli, mavi bir liman.Beni o limana çıkaramazsın

6. Aşağıdaki dizelerden hangisi tam kafiyeli, çapraz uyaklı ve serbest tarzda yazılmıştır?

- A) Göğsümüz kuvvetli, gönlümüz temiz
 Tükenmez yolları tüketiriz biz
 Ne saray ne hamam ne han isteriz
 Nerde gün batarsa orda yatarız
- B) Hava bugün de bulutlu Rüzgâr daha serin esecek.Bütün insanlar umutlu, Şairler mahzun gezecek.
- C) Sen varken kötü diye bir şey bilmiyorduk
 Mutsuzluklar, bu karalar yaşamda yoktu
 Sensiz karanlığın çizgisine koymuşlar umudu
 Sensiz esenliğimizin üstünü çizmişler
- D) Çanakkale derler yokken hesapta Mahşerin dünyada kurulduğu yer Çanakkale derler topraktan kapta Şehitlik şerbeti verildiği yer
- E) Aysel git başımdan ben sana göre değilim Ölümüm birden olacak seziyorum.
 Hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim Aysel git başımdan istemiyorum.

7. Sen bir şarkıyı yorumlarken Ayaklarım yerden kesilir benim Yedi kat göklerde dolaşırken Başım bir yıldıza çarpar Akkor kesilir bedenim

Bu dizelerdeki uyağın benzeri aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Şimdi bomboş sebilden selviler bir şey sorar
 Hatırlatır uzayan dem çekişleri rüzgâr
 Mermer basamaklarda uçuşur beyaz tüyler
- B) Benim gönlüm bir kelebekDolaşıyor çiçek çiçek.Tükenecek ömrü böyleÇırpınarak, titreyerek
- C) Titrek bir damladır aksi sevincin Yüzünün sararmış yapraklarında Ne zaman kederden taşarsa için Şarkılar taşırsın dudaklarında.
- D) İkiz hayaletler gibi yürüdük
 Puslu aydınlıkta o bahar günü
 Gece, bir tepeden seyrettik, büyük
 Yıldızların suya döküldüğünü.
- E) Geceleyin benden ayrılır ruhum,
 Dönünceye kadar açık kalır cam.
 Uyanık, başımın ucunda bir mum,
 Beklerim, beklerim böyle her akşam.
- 8. Hey göklere duman durmuş dağlar hey Değirmenin üstü her gün yel olmaz Dinle ağa, dinle paşa, dinle bey Sen söylersin o susar mı bell'olmaz

Bu dizelerin ahenk özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Redif kullanılmıştır.
- B) Bir ses, ölçü gereği düşürülmüştür.
- C) Ulama yapmaya uygun söz dizileri vardır.
- D) Kafiye düzeni abab şeklindedir.
- E) Nakarata yer verilmiştir.

